

nadebatt
<melding>
Send til 2005

Rv. 17 gjennom Namdalseid er blitt en trafikkfelle. Farlig både for fotgjengere og bilister. For galt at det ble brukt 6-8 mil.kr på 800 m vei. NB kjør sakte! gjennom Namdalseid sentrum, der er det livsfarlig.

BIL

Tusen takk te Vemundvik IL som har lagga skitrase fra Centrum te Hakkmon. Dein har æ ønska mæ læng. Anbefales te aill som e gla i å gå på ski i flott natur.

Maj Britt

Jeg blir rent varm om hjertet hver gang jeg passerer gamle Fylkesbilan. Et praktbygg som bør stå der til evig tid. For meg gjør det ingen ting at det forfaller og ikke brukes til noe – hvis vi da ikke like godt skal opprette tilbudet med offentlig pissoir der?

Kåre

Onsdag var det en liten kattunge som kom hit til Spillumsvika. Den er her ennå. Er det noen som savner en søt, veldig kosen katt, som er mørkegrå, brun og hvit, med et rosa halsbånd, så ta kontakt.

45420137

Veien fra fullt arbeidsfør til ufør kan være kort. Jeg tror nok de fleste uføre, slik som jeg, helst ville vært friske og raske og i fullt arbeid. Jeg vil etterlyse reaksjoner fra vår fagorganisasjon LO i anledning pensjonsutvalgets trakassering av uførepenjonistene. Også fra våre politikere i «Arbeiderpartiet»!

Filosofus

Hi du løst på laksfesking, så hi vi plass te aill ferr en rimelig slant.

Sigrun Pernille Elstad

Bra Jon Ivar Moe! Du har satt deg godt inn i dagens kjente skadevirkninger av fiskeoppdrett. Håper det også blir fokus på alle andre arter som skrei og fjordtorsk som fiskeoppdrett truer. For ikke å snakke om de sårbare økosystem vi har i våre (terskel)fjorder.

OAU

Blir litt frustrert over dille reklame på tvn i beste sendetid, mannfolk har da også lyst på sex uten smis king og tisking.

NN

Namdalsavis
 arbeider etter
 Vær Varsom-
 plakaten

regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonsledelsen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er klageorgan og behandler klager mot pressen i presseettske spørsmål.

PFU
 Postboks 46, Sentrum, 0101 Oslo
 Tlf. 22 40 50 40 – faks 22 40 50 55

Torskeoppdrett i nasjonale laksefjorder?

Debatten om torskeoppdrett i nasjonale laksefjorder som Trondheimsfjorden har gått friskt. Årsaken er at villaks og annen anadrom fisk her skal gis et spesielt vern.

Derfor krever talsmenn for oppsitterne i Gaula og Orkla, Jon Kjeldsen og Arne Nilsen, at alt oppdrett må forbys for å hindre nye trusler mot vill laksefisk. Denne vernetanken deles selvsagt ikke av oppdrettsindustrien som er på utkikk etter nye lokaliteter for å sikre fremtidig ekspansjon. Det er derfor trolig kun et spørsmål om tid for søknadene om lokaliteter for torskeoppdrett også i Namsfjorden vil komme.

Siden lakseoppdrett har vel dokumenterte, negative effekter på bestander av villfisk er det innført strenge regler som begrenser adgangen til å drive slikt oppdrett i Nasjonale laksefjorder. Regelverket åpner imidlertid for oppdrett av andre arter som har en biologisk og parasittfauna som ikke nødvendigvis utgjør en trussel for vill laksefisk.

Likevel tillot ikke Fiskeridirektoratet etablering av to nye anlegg for torskeoppdrett grunnet «usikkerhet i risikoen». Vi vil her rose Fiskeridirektoratet for å være modige nok til å anvende «føre var-prinsipp

pet» i sin saksbehandling. Prinsippet dikterer at tillatelser til f. eks. torskeoppdrett ikke skal gis så lenge det er usikkerhet om hvilke miljømessige konsekvenser dette medfører.

Innen oppdrett av laksefisk har Norge kommet langt både hva angår produksjonsvolum og rasjonell drift. I dag har imidlertid lakseindustrien vokst seg for stor og drives nå i utakt med miljømessige hensyn. Torskeoppdrett er imidlertid fremdeles en pionerindustri som sliter med sine helt spesielle og alvorlige barnesykdommer.

Oppdretterne har lyktes i å redusere antall lakserømminger fra matfiskanlegg. Men der laksen som pelagisk art svømmer rundt i merdernes vannmasser og gjerne overser hull og rifter, søker torsk mot bunnen av merder eller mot notvegger. Den biter og gnager aktivt på nota og er dyktig til å finne små hull den kan rømme gjennom.

I 2008 rømte det hele 228 000 torsk. Rømmingstallene stiger i takt med økende omfang av torskeoppdrett. Tunge investeringer har ennå ikke resultert i merder som evner å holde på torsk. Større antall rømt torsk som svømmer rundt i laksefjordene våre vil gi økt predaasjon på smolt av laksefisk, for torsk skiller ikke mellom pellets og smolt i sin kamp for å overleve.

Mer alvorlig er det at torsk gyter i merdene. Oppdrettsorsk kjønnsmodner 1-2 år etter klekking, normalt ved en vekt på ca 2 kilo, men

RØMMER: I 2008 rømte det hele 228 000 torsk. Rømmingstallene stiger i takt med økende omfang av torskeoppdrett, skriver forfatterne av dagens innspill.

ILLUSTRASJONSBILDE

Umusikalsk energipolitikk

Det er lite som minner om god musikk når man må forholde seg til regjeringens energipolitikk. Situasjonen i energibransjen minner mest om et langt pausesignal. Noen få prosjekter blir realisert på tross av, og ikke på grunn av regjeringens politikk. Ja, nærmest som protestviser. Tidligere Storting har

derimot skrevet mange vers i en energisk komposisjon om energiNorge. Men vi bør ikke ha kommet helt til siste vers enda. Brummingen fra norsk vann og hviskingen fra norske skoger må kunne komponeres inn i en enda vakrere symfoni.

Det er dog noe umusikalsk over dagens regjering. Da jeg nylig utfordret regjeringen rundt manglende harmoni i norsk energipolitikk, fikk jeg klar beskjed tilbake:

innspill

Per Holmstad,
 Dr.Scient i parasittologi
Ole Fredrik Skulstad,
 Phd-student
Olav Moberg,
 Phd-student

– Tunge investeringer har ennå ikke resultert i merder som evner å holde på torsk.

slaktes ved rundvekt på 3,3 kg eller mer. I en vanlig merd kan kjønnsmodning maksimalt utsettes 4-5 måneder ved bruk av kunstig lys, men dette hindrer ikke modning og gyting for slaktning. Fiskeri og Kyst dept. påpeker dette i «Bærekraftig fremtidsrettet torskeoppdrett»: «For å hindre genetisk påvirkning mellom oppdrettsorsk og vill torsk bør vi umgå utslipp av egg og yngel. Dagens driftsmetoder er ikke egnet til å forbinde utslipp, og det kreves derfor ny teknologi på dette området.»

Merdgyting vil påvirke og endre lokale torskbestander. I Austevoll satte Havforskningsinstituttet i 2006 vel 1000 torsk i merd i en gytepoll. Torsken i merdene fikk gyte fritt, men ble utstyrt med genetiske markører som gjorde det mulig å skille mellom yngel fra merden og lokale bestander. Hele 2% av yngelen som ble funnet etter gyting hadde sitt opphav i merdene, selv om et beskjedent antall torsk ble benyttet i forsøket. Hvordan ville ikke effekten av gyting i kommersielle anlegg med hundretusener av torsk kunne bli?

Torsk i merd har ikke sitt genetiske opphav i lokale bestander siden yngel normalt produseres lenger sør i landet. Yngelen er derfor dårligere tilpasset de lokale, økologiske rammebetingelsene i fjordene. Dermed blir det kanskje ikke så mange nye torsk som rekrutteres fra merdene. Men en viss andel av dem vil nå voksen alder og gyte normalt, slik at genene hos lokale torskbestander på sikt vil få innslag av fremmede gener.

Merdgyting produserer enorme antall torskelarver. Disse konkurrerer direkte med avkom fra villtorsk om begrensede føderessurser. Selv småkala utsett av småtorsk fører til nedsatt kondisjon og vekst hos lokal villfisk. Et enormt antall tilleggsyngel fra merdene kan derfor føre til fødeknapphet og akutt sult på yngelstadiet. Dette kan redusere overlevelse hos yngel generelt. Laks og sjørøret kan også påvirkes negativt, siden torskelyngel og smolt deler et felles, men begrenset matfat.

Torsk i oppdrett plages også av en rekke til dels alvorlige sykdommer. Nesten 60 % av all antibiotika som brukes til oppdrettsfisk går til torsk, selv om mengden av torsk i merd foreløpig er beskjeden i forhold til andre fiskeslag. Til forskjell fra villaks har torsk en kontinuerlig utbredelse langs kysten året rundt. Et sykdomsutbrudd hvor oppdrettsrelaterte infeksjoner sprer seg til villfisk har derfor potensiale for langt mer dramatiske konsekvenser lokalt og regionalt enn hva tilfellet er for laks.

I Skottland har Britiske forskere slått fast at Skottelus og lakselus har vært hovedårsaken til nedgangen i sjørøret og laksebestandene der borte. Skottelusa har over 80 forskjellige vertarter og er utbredt i hele Atlanterhavet, også i våre farvann. Siden torskeoppdrett ennå har et forholdsvis begrenset omfang har ikke problemet med Skottelus vært uahåndterlig foreløpig. Hvordan situasjonen blir i framtida når oppdrett av torsk intensiveres har derimot ingen oversikt over.

Skottelus har allerede utviklet resistens mot en rekke medikamenter. Genetisk betinget resistens vil raskt bre seg mellom bestander av lus som spres og formerer seg i rom sjø. Vi vil her tillate oss å minne om at lakselusa heller ikke var noe stort problem i lakseindustriens pionerfase. Intensivering av lakseoppdrett har imidlertid ført til at situasjonen for lakselus i dag er fullstendig ute av kontroll. Har vi råd til å gjøre samme tabbe om igjen med Skottelusa og alle de andre torskesykdommene?

forhold til norsk energiforsyning og produksjon. Men uten komponister i regjeringen så må jeg innse at også dette året vil passere uten noen vers fra den kanten.

Ketil Solvik-Olsen,
 energi- og klimapolitisk
 talsmann, Frp

Si din mening!

Ønsker du å delta i samfunnsdebatten, står denne talerstolen gratis til din disposisjon. Husk å skrive kort og konkret. Legg gjerne med bilde av deg selv. Vi må alltid vite hvem som har skrevet innleggene, selv om du ønsker å være anonym. Det er god skikk og bruk å signere med fullt navn.

Du kan sende innlegg som brev, telefaks eller som e-post.

Våre adresser; NA, Serviceboks 1017, 7809 Namsos. Telefaks 74 21 21 20. Epost; debatt@namdalsavisa.no

Korte synspunkt kan sendes som SMS – send kodeord nadebatt til 2005(kr 3 pr melding).